

jaarbericht

Natuur en Milieufederatie Utrecht

2007

In het najaar van 2006 kwam de bekende klimaatfilm van Al Gore in de bioscopen. Het leidde tot een schokgolf in ons land en tot groot milieu- en klimaatbewustzijn in de samenleving. Mede daardoor kreeg duurzaamheid in 2007 aanhoudend veel aandacht. Ook in de provincie Utrecht. Dat was te merken rond de verkiezingen voor de Provinciale Staten en ook bij de start van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten. Positief is dat duurzaamheid en kwaliteit de trefwoorden van het nieuwe collegeprogramma zijn geworden. De Utrechtse natuur- en milieurorganisaties hebben de partijen daar met de Toorts der Verwachting 2007 toe gestimuleerd.

De grote kunst is natuurlijk om daarna echt invulling te geven aan de mooie woorden in het collegeprogramma. De eerste resultaten zijn gelukkig geboekt. Na een werkbijeenkomst van de NMU en de Provinciale Staten heeft Utrecht als eerste provincie uitgesproken klimaatneutraal te willen worden. Voor de eigen organisatie betekent dat onder andere groene stroom afnemen en opwekken, maar ook honderd procent duurzaam inkopen in 2010. Ook zal Utrecht bij aanbestedingen eisen stellen aan bedrijven. In het verlengde hiervan werft Utrecht een kopgroep van organisaties, bedrijven en gemeenten die het goede voorbeeld van de provincie volgen en samen de schouders willen zetten onder een duurzamer Utrecht.

Dat het streven naar duurzaamheid en kwaliteit ook weerbarstig kan zijn, merkten we in 2007 aan de discussies over de bouwambities van de provincie. De druk op de ruimte in Utrecht is enorm. Hoeveel en waar kun je bouwen binnen die kaders van duurzaamheid en kwaliteit, is dan de vraag. Nadat in 2007 allerlei ballonnen waren opgelaten voor nieuwe grote bouwlocaties, lijkt de blik nu weer meer gericht op het goed benutten van bestaand stedelijk gebied. De NMU blijft hierbij de vele kansen voor zorgvuldig ruimtegebruik benadrukken.

Joris Hogenboom, directeur

NMU peilt mening achterban en inwoners

In 2007 hebben provinciale Milieufederaties een eigen online opiniepeiling, *De Groene Peiler*, in het leven geroepen. Mensen die zich opgeven voor het panel krijgen een paar keer per jaar een enquête voorgelegd over natuur -en milieuonderwerpen.

De werving voor De Groene Peiler is in september 2007 gestart via de website, email en met een brief aan de lokale natuur -en milieugroepen. "We hebben ook wervingskaarten verspreid via de bezoekerscentra van het Utrechts Landschap en vrijwilligers," vertelt projectleider Arne Rozendaal. "We wilden een snel en valide instrument om meningen te peilen, maar de groep is dus niet representatief voor de Nederlandse bevolking. Het zijn vooral mensen die betrokken zijn bij natuur en milieu."

Maar stel dat de achterban het niet eens is met de mening van de NMU? Rozendaal: "Ik vind dat we hier zorgvuldig mee om moeten gaan. De NMU heeft vaak een genuanceerd standpunt, bijvoorbeeld over windmolens. Als onze achterban aangeeft dat ze het er niet mee eens is, dan is dat voor ons een signaal. We zullen dan alle 'voors' en 'tegens' nog eens goed op een rij zetten en met de achterban in gesprek gaan."

Aan het einde van het jaar hadden de provinciale milieufederaties samen ruim 1000 mensen in het panel. De federaties houden één keer per jaar een opinieonderzoek dat wel representatief is voor de Nederlandse bevolking. "Als beleidsinstrument is *De Groene Peiler* zeer bruikbaar voor ons, omdat we een beeld krijgen van wat de inwoners uit de

provincie vinden. Daarop kunnen daarop wij ons beroepen in contacten met bestuurders. Als je gewicht in de schaal wilt leggen heb je dit soort onderbouwing nodig."

Eind 2007 hebben de Milieufederaties al twee online peilingen gehouden. Uit een peiling over klimaatverandering is onder meer gebleken dat de achterban bereid is om het persoonlijke leven aan te passen om het klimaat te sparen. In een peiling over het landschap blijkt dat meer dan tachtig procent 'verrommeling' ziet toenemen en dat zij vinden dat de overheid aan zet is om dat te stoppen. De NMU heeft ook laten onderzoeken hoe mensen denken over haar standpunten over verrommeling. Daaruit blijkt dat zij die positief waarderen. "Een mooie opsteker," zegt Rozendaal.

Duurzame Inkoopdag goed bezocht

Een landelijk evenement over duurzaam inkopen trok in oktober 2007 ongeveer 370 ambtenaren en bestuurders naar Nieuwegein. De Duurzame Inkoopdag was georganiseerd door de Provinciale Milieufederaties, Natuur en Milieu, COS, Milieudefensie en het Klimaatverbond.

De samenwerkende organisaties wilden met de Duurzame Inkoopdag overheden enthousiast maken voor duurzaam inkopen en hen helpen om de doelstellingen te halen. Minister Cramer heeft met de gemeenten afgesproken om in 2010 75% van alle goederen duurzaam in te kopen. In 2015 moet dat zijn opgelopen tot 100%. De provincie Utrecht wil in 2010 al alle goederen duurzaam inkopen. Tijdens het evenement werden in vijftien workshops over duurzaam inkopen veel waardevolle suggesties gedaan. De bedrijvenmarkt genereerde ook veel enthousiasme. Leveranciers van onder meer biologische producten, klimaatneutrale lichtmasten, hout, papier, printers, lampen, armaturen, eerlijke bedrijfskleding en van kantoorartikelen konden hun producten aanprijzen.

Stapje dichterbij Natte As

Al jaren wordt gesproken over *De Natte As*. Dit kralensnoer van natte natuurgebieden loopt door laag Nederland en kent nog een paar ontbrekende schakels. Daardoor zijn de overlevingskansen voor moerasvogels en -planten beperkt.

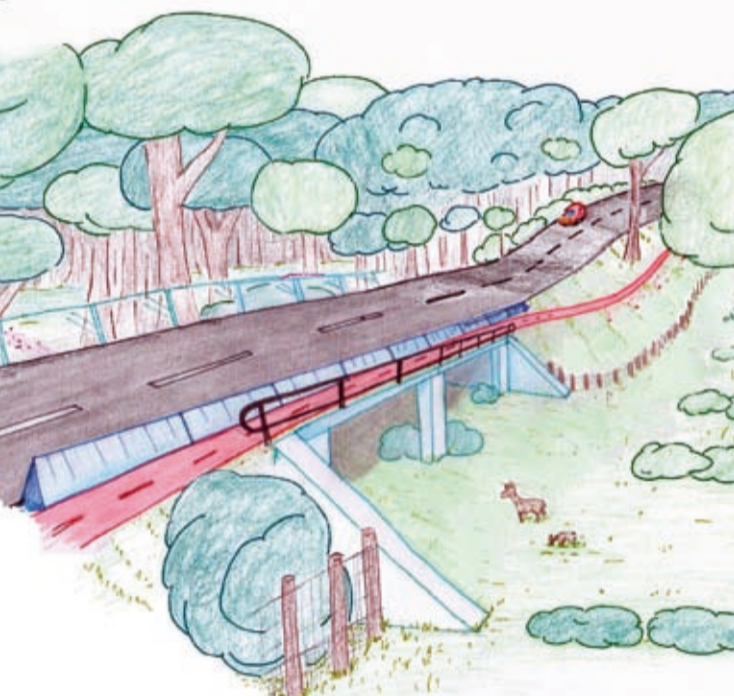
In 2007 is gestart met de planuitwerking voor één van die ontbrekende schakels, in de polder Groot Wilnis-Vinkeveen. De NMU zit in de stuurgroep, samen met de gemeente De Ronde Venen, LTO, de Agrarische Natuurvereniging en het waterschap. Ook Staatsbosbeheer en lokale natuurorganisaties zijn nauw betrokken. Met elkaar maken we een gebiedsplan met daarin ruimte voor natuur, een goed toekomstperspectief voor de landbouw en een duurzaam watersysteem. Boeren en bewoners in het gebied worden zoveel mogelijk betrokken bij het ontwikkelen van het plan. Voor de NMU is het belangrijk dat naast meer ruimte voor moeras ook weidevogels een goede plek houden in het gebied. In najaar 2008 wordt het plan ter besluitvorming voorgelegd aan de provincie.

Natuur- en Milieuprijs 2007

De NMU heeft op 9 november samen met het IVN Consulentenschap Utrecht de Natuur- en Milieuprijs 2007 uitgereikt. De prijs is een blijk van waardering voor de vrijwillige inzet voor natuur, landschap, milieu en leefomgeving.

De prijs heeft in 2007 een nieuwe formule gekregen en bestaat nu uit drie categorieën: een prijs voor een individu, een prijs voor een vernieuwend projectidee en de *oeuvre* prijs voor langdurige en brede inzet. De prijswinnaars waren: Wim Koch uit Houten (individueel), De Ringslangenwerkgroep van Milieuwerkgroep Houten (project) en de vrijwilligers van CNM De Schoolsteeg uit Leusden (oeuvre).

Barrières weg op de Heuvelrug

Het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is onderdeel van het grootste natuurgebied van Utrecht, maar wordt doorkruist door veel wegen. Daarom moeten er snel ecoducten komen en andere maatregelen worden genomen, zodat dieren geen last hebben van het verkeer.

Door het Nationaal Park lopen een groot aantal wegen die een barrière zijn voor dieren en voor mensen die van de natuur willen genieten. Het is daarom nodig om ecoducten aan te leggen en verkeersmaatregelen te nemen. De NMU leidde in 2007 een project waarin samen met terreinbeheerders, gemeenten en de provincie Utrecht een uitvoeringsprogramma met maatregelen is opgesteld. Alle maatregelen zijn in een map samengevoegd. Per project zijn zaken opgenomen als: trekkerschap, financiering en planning, zodat de bedachte maatregelen eenvoudig kunnen worden opgenomen in de gemeentelijke verkeersplannen.

Eindelijk vaart in verbeteren waterkwaliteit

Waterschappen geven ongeveer driekwart van hun geld uit aan waterzuivering. Het voorkomen van watervervuiling kan dus veel geld besparen. Toch is door de zogenoemde Europese Kaderrichtlijn Water pas in 2007 echt vaart gekomen in het opstellen van maatregelenpakketten voor schonere oppervlakte- en grondwater.

De Europese richtlijn schrijft voor dat in 2015 alle wateren in Europa chemisch en ecologisch op orde moeten zijn. Dat heeft een kleine aardverschuiving veroorzaakt in de manier waarop het waterbeheer tot nu toe werd aangepakt. Voor het eerst praten ook andere overheden mee over waterbeheer en worden in samenwerking concrete maatregelen bedacht voor problemen met verdroging van natuur, inklinkend veen en voor watervervuiling.

De NMU is betrokken bij wel zes klankbordgroepen waar belangenorganisaties hun inbreng kunnen geven. Dan heb je nog een groot aantal gebiedsplannen en gemeentelijke waterplannen waar terreinbeheerders en de lokale natuur- en milieugroepen in vertegenwoordigd zijn, de groene afgevaardigden in de waterschapsbesturen en de provinciale bestuurders. De NMU probeert hen zoveel mogelijk te voeden met kennis en ideeën en heeft samen met terreinbeheerders en het IVN een notitie opgesteld met mogelijke maatregelen per gebied. "We hebben ook ingesproken in de commissie Ruimte Groen en Water. Je merkt dat ze daar heel blij zijn met onze aanbevelingen, omdat er eindelijk concrete ideeën op tafel liggen over water," zegt waterspecialist Harmke van Dam van de NMU.

De NMU ziet het ontbreken van goede schaderegelingen om boeren nabij natuurgebieden uit te kopen of te compenseren voor peilverhogingen bijvoorbeeld als een groot probleem. "Er hoeven in een gebied met veel natuur maar twee agrarische bedrijven te zitten en het grondwaterpeil wordt toch op de landbouw gericht en dus verlaagd. Omdat we peilbesluiten in Nederland voor tien jaar vastleggen, kan een gebied met de bestemming natuur daardoor weer jarenlang met een te laag peil zitten. Dat leidt tot verdroging. We hebben daarom een discussie

opgestart bij de waterschappen om het automatisme te doorbreken dat waterpeilen worden afgestemd op het huidige gebruik."

In 2007 heeft de NMU samen met het IVN ook twee *Watercafés* georganiseerd om lokale natuur- en milieuoorganisaties te informeren over de Europese richtlijn. Daardoor kunnen zij goede input leveren in de commissies die de gebiedsplannen opstellen. "Je merkt dat anderen onze punten overnemen. We hebben bijvoorbeeld ook een presentatie gegeven aan het burgerpanel van Hoogheemraadschap De Stichting Rijnlanden. Je zou zeggen: wat moet een inwoner van Kanaleneiland met een begrip als de Kaderrichtlijn Water? Toch hadden ze veel opgestoken van de presentatie, vooral dat ook mensen in de stad het water kunnen beleven. Daardoor ontstaat draagvlak voor het belang van schoon water."

Broeikasgassen uit de Utrechtse landbouw

De landbouw is verantwoordelijk voor 15% van de totale uitstoot van broeikasgassen in de provincie Utrecht. Driekwart van de landbouwemissie komt uit de melkveehouderij.

Op initiatief van de NMU heeft de provincie Utrecht aan het Centrum Landbouw en Milieu onderzoek gedaan naar de uitstoot van de landbouw. De meeste uitstoot wordt veroorzaakt door het gebruik van veevoer en kunstmest. Op de tweede plaats staan de koeien, waaruit methaangas vrijkomt als zij scheten en boeren laten. Vervolgens spelen emissies uit de stalmest (methaan) en de bodem (lachgas) een aanzienlijke rol. Door de oxidatie van veen, veroor-

zaakt door verlaging van het grondwaterpeil, komt ook veel CO₂ vrij.

De provincie heeft inmiddels het project Landbouw op Orde opgezet om de uitstoot terug te dringen. De doelen zijn: bewustwording bij boeren, stimuleren reductiemaatregelen, productie van duurzame energie en drie voorbeeldprojecten op zand-, klei- en veengrond.

Burgers en boeren bedenken projecten

Welke vernieuwende plannen kunnen burgers en boeren samen maken voor de toekomst van het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland? Dat was de vraag in het project *Innovatiegroepen* dat op initiatief van de NMU in 2007 is uitgevoerd.

In een korte periode hebben vier groepen van in totaal vijftig burgers én boeren tien projecten bedacht, waarmee het gebied Arkemheen-Eemland mooier en toegankelijker wordt. De projecten gaan over natuur en landschap, waterbeheer, recreatie en de band tussen de stad en het landelijk gebied. Er was veel enthousiasme bij de deelnemers en een belangrijk neveneffect was een beter begrip voor elkaars positie en ambities.

Tijdens de conferentie *Stad zoekt Boer* van het Nationaal Landschap en de stad Amersfoort zijn de projecten gepresenteerd aan de 150 bezoekers, waaronder minister Verburg van LNV. Organisaties uit het gebied hebben zich verbonden aan de uitvoering van de projecten.

Veel publiciteit voor campagne 'Zuinig op Ruimte'

Als één campagne in 2007 geslaagd mag worden genoemd, dan is het de campagne **Zuinig op Ruimte**. In de eerste helft van 2007 kon je geen krantenpagina openslaan zonder een artikel te lezen over de verrommeling van het landschap.

De Provinciale Milieufederatis en Natuur en Milieu hebben in 2007 het meldpunt *Zuinig op Ruimte* opengesteld op internet. Alleen al uit Utrecht kwamen ruim zeventig meldingen binnen van onzorgvuldig gebruik van de ruimte. "Veel van de meldingen gingen over nieuwe bedrijventerreinen en over leegstand en verpaupering op oudere terreinen," zegt projectleider Marcel Blom. "Onze keuze om aandacht te besteden aan bedrijventerreinen is dus een goede keus geweest, omdat het mensen kennelijk erg stoort."

In het vroege voorjaar van 2007 deed de NMU onderzoek naar het overaanbod van bedrijfskavels in Utrecht. De provincie Utrecht gaat uit van een behoefte van 450 hectare aan nieuwe bedrijventerreinen. Volgens de NMU is de vraag echter maar de helft. "De economische groeiscenario's van de provincie zijn gewoon niet realistisch", zegt Blom. "De planningsopgave van de NV Utrecht is al bijgesteld van 580 naar 400 hectare en de provincie heeft inmiddels onder druk van minister Cramer besloten om hun cijfers opnieuw tegen het licht te houden."

De discussie over ruimtegebruik is ook aangewakkerd door de Volkskrant, die zelfs een speciaal Ruimteforum opende. Ook in andere kranten kwam het vaak terug. "Iedereen weet ons nu te vinden als het om ruimtelijke plannen gaat. Nu het probleem benoemd is, willen we vooral aandacht

vragen voor de oplossingen. De herstructurering van oude bedrijventerreinen komt bijvoorbeeld maar niet op gang, en waar het wel gebeurt, gaat het niet ver genoeg met wat cosmetische ingrepen in de openbare ruimte. Wij willen herstructurering met ruimtewinst. Om het overaanbod tegen te gaan moeten we stoppen met de aanleg van nieuwe terreinen en op een regionale manier kijken naar kavels. Alle gemeenten een eigen nieuw terreintje is geen goed idee. Met een regionaal vereveningsfonds kan je dat ondervangen, waarbij je met de uitgifte van nieuw terrein de herstructurering van oude terreinen kunt betalen."

Verrommeling in de Gelderse Vallei

De verrommeling in de Gelderse Vallei neemt toe, blijkt uit een onderzoek van de NMU. Het aanstellen van landschapscoördinatoren kan helpen.

Eén van de doelstellingen uit het reconstructieplan voor de Gelderse Vallei is het voorkomen van verdere aantasting van het landschap door verstedelijking en verrommeling. De NMU wilde graag weten hoe het er, twee jaar na vaststelling van het reconstructieplan, voorstaat met de verrommeling.

Martijn van Loon heeft dit in het kader van een afstudeerstage voor ons onderzocht. Zijn belangrijkste conclusie is dat de verrommeling in het gebied niet afneemt, en in een aantal gevallen zelfs is toegenomen. Volgens de NMU moet verrommeling structureel beter in kaart worden gebracht, zodat het meegenomen kan worden in beeldkwaliteitsplannen, bestemmingsplannen en welstandsnota's. Daarnaast is het goed om landschapscoördinatoren aan te stellen. Ook het ontwikkelen van een vereveningsinstrument kan werken; bij bouwaanvragen moet dan geld worden gestort in een landschapsfonds.

Ruimtelijke Ordening lokaal

De NMU wordt regelmatig gebeld door mensen die zich zorgen maken over een bouwplan in een kwetsbaar gebied. De NMU geeft advies en neemt ook zelf initiatief om natuur en landschap op lokaal niveau te beschermen.

Een goed voorbeeld is onze inspraak bij de gemeenteraad van Baarn over de gebiedsvisie Drakenburgergracht. In dit gebied worden oude gebouwen van zorginstellingen gesloopt en wordt nieuwbouw gepleegd. Het is een ingrijpend plan midden in een cruciale natuurschakel op de Utrechtse Heuvelrug. Door onze inzet loopt er inmiddels een natuuronderzoek om te bekijken hoe dit gebied optimaal

kan worden ingericht voor de natuur. Rechtszaken waren er ook in 2007. De Raad van State heeft een door de provincie verleende milieuvergunning voor een autosloperij in Eemnes vernietigd. De autosloperij ligt midden in het beschermde natuurgebied *De valse bosjes* en werkt al tientallen jaren zonder milieuvergunning. Na deze uitspraak komt er hopelijk een oplossing, waarbij de autosloperij wordt uitgeplaatst.

Protest tegen verkeersweg Houten

Houten is de laatste jaren flink gegroeid. Veel Houtenaren werken elders en het is steeds moeilijker om met de auto Houten uit te komen. Een nieuwe weg moet soelaas bieden, vindt de gemeente.

Enkele jaren geleden besloten de gemeente Houten en het regiobestuur dat er een oplossing moet komen voor de verkeersproblemen in Houten. De plannen gaan uit van een tweede aansluiting op het rijkswegennet. De NMU maakt zich zorgen over deze oplossingsrichting. Geen van de opties voor een extra aansluiting heeft maximaal verkeerskundig rendement, maar ze leiden wel tot negatieve gevolgen voor de omgeving. In 2007 is de milieueffectrapportage (MER) uitge-

voerd. De NMU is van mening dat de MER onzorgvuldig is en teveel stuurt in de richting van de aanleg van een nieuwe weg richting A12 over Bunniks grondgebied. Wij zijn ervan overtuigd dat er minder schadelijke oplossingen zijn. De NMU reageerde op de MER en zocht publiciteit. Daarnaast is overleg gevoerd met politici en ambtenaren en is ingesproken bij de raadsvergaderingen van Houten en Bunnik. De NMU werkt samen met deskundigen uit Bunnik, Houten en Zeist.

'Lokale organisaties tevreden met NMU'

De NMU heeft veel contacten met het lokale netwerk. In de eerste helft van 2007 zijn die contacten onder de loep genomen door Chantal Goetheer, student aan de Universiteit Utrecht.

De NMU wilde graag weten of de relatie met het lokale netwerk goed is en of contacten naar wens verlopen. Over het algemeen blijkt dat gelukkig zo te zijn. De NMU voorziet in een informatiebehoefte van lokale organisaties, vooral als die zich

bezig houden met beleidsmatige onderwerpen op het gebied van water, mobiliteit en ruimtelijke ordening. De lokale organisaties krijgen die informatie vooral via de Nieuwsbrief, de website en door directe contacten met de medewerkers.

Gemeenten en verlichting

Overdadige straatverlichting is ongezond. Mensen kunnen ziek worden, vogels raken hun oriëntatie kwijt en sommige planten krijgen groeistoornissen. Lantaarns kosten bovendien veel energie en dragen daardoor bij aan klimaatverandering.

Tijdens de 'Nacht van de Nacht' heeft de NMU daarom bij het grote publiek aandacht gevraagd voor het belang van duisternis. In 2007 deden vijf Utrechtse gemeenten mee met dit landelijke evenement door openbare verlichting uit te schakelen: Houten, Leusden, Utrecht, Bunnik en Baarn.

De NMU werkt binnen het project 'Laat het Donker Donker' aan verantwoord verlichten en energiebesparing door gemeenten. In 2007 is de samenwerking met de provincie Utrecht, SenterNovem en City-Tec daartoe voortgezet. Maar de NMU wil ook andere lichtbronnen, zoals sportveldverlichting, sierverlichting en reclameverlichting, onder de loep nemen en iedere gemeente ondersteunen die daaraan iets wil doen. We helpen bijvoorbeeld bij het inventariseren van lichthinder door lokale groepen en inwoners en door het aandragen van oplossingen.

Organisatie 2007

Doelstelling

Informeren, stimuleren en coördineren van de in Utrecht werkzame organisaties op het gebied van natuurbehoud, ruimtelijke ontwikkeling, milieubeheer, milieuzorg en mobiliteit. De NMU wil op deze terreinen het beleid van diverse overheden en andere instanties, particulieren en bedrijven beïnvloeden en begeleiden.

Communicatie NMU

In 2007 is de website van de NMU veranderd. Daarnaast heeft de NMU een vernieuwde digitale nieuwsbrief. De nieuwsbrief wordt minimaal één keer per maand aan ruim 550 lezers verstuurd. Aanmelden kan via de website. In juni heeft de NMU een tweede communicatiemedewerker aangesteld, die vooral goed thuis is in de digitale media. De NMU zet daarmee een extra stap in de richting van de interactieve communicatie.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond tot december uit Janneke Kieft - van Wingerde (voorzitter), Rob Hoekstra, Hens Runhaar, Martien Das, Gonda Laporte, Herbert Korbee, Paul Peeters, Bas Ruter, Cor van Liempde en Enrico Moens. De laatste twee personen hebben eind december afscheid genomen van de Raad van Toezicht. De RvT is een klankbord en richtinggevend orgaan voor het NMU-beleid. De RvT vergadert 6 keer in 2007.

Raad van Advies

De Raad van Advies kwam 3 keer bijeen, onder leiding van mevrouw I. Herweijer. De RvA had op 31 december 19 leden. De Raad kan uit maximaal 21 leden bestaan, waarvan 14 leden afkomstig uit het lokale netwerk. De Raad van Advies

bestaat uit: Ruurd Jonge Poerink, Ineke Herweijer, Olaf Jan van Gerwen, Guus Beugelink, Hans Kampf, Huub van der Maat, Désiré Karelse, Sophieke Nijhuis-Bouma, Luuc Mur, Ernest Schuler, Jules Scholten, Roeland van Rooij, Ton Rijken, Jan van 't Riet, Ineke Thierauf, Walter de Boer, Tabe Tietema, Ineke Vrij-Standhardt, Bouwe Taverne.

Medewerkers in 2007

- Joris Hogenboom (directeur)
- Saskia Kluit (projecten tot augustus, vanaf augustus adjunct-directeur)
- Ieke Benschop (projecten)
- Pepijn Binkhorst (duurzame mobiliteit en infrastructuur)
- Marcel Blom (stedelijk gebied)
- Harmke van Dam (water)
- Claudia van Holsteijn (groene ruimte)
- René Langedijk (duurzame landbouw)
- Maaïke van Lidth de Jeude (projecten)
- Moniek Vesseur (natuur)
- Ria Martejn (communicatie, lokaal netwerk)
- Arne Rozendaal (communicatie, digitale media)
- Angelique Erkelens, Bas Looise (secretariaat)
- Geertje Spinder (adjunct-directeur tot juli)

Vrijwilligers en stagiaires

- Lydia Tutein Nolthenius (vrijwilliger verantwoord verlichten)
- Peter Smit (vrijwilliger mobiliteit tot eind december)
- Chantal Goetheer (stagiair Universiteit Utrecht, onderzoek lokaal netwerk)
- Martijn van Loon (afstudeerproject verrommeling in de Gelderse Vallei)

Inkomsten	Realisatie 2007	Percentage	
Eigen fondsenwerving (donateurs, bedrijven)	6.2141	0,7%	
Structurele subsidie Provincie Utrecht	324.6811	38,8%	
Projectsubsidies overheden e.a.	143.128	17,1%	
De Provinciale Milieufederaties²	318.184	38,0%	
Overige subsidienten³	28.026	3,3%	
Overige baten / lasten	17.141	2,1%	
Totaal beschikbaar voor doelstelling	837.374		
Bestedingen	Realisatie 2007	Percentage	
Water	113.285	13,8%	
Landelijk gebied	337.507	41,2%	
Stedelijk gebied en milieu	166.155	20,3%	
Energie en klimaat	112.723	13,8%	
Mobiliteit	88.880	10,9%	
totaal besteed aan doelstelling	818.548		
Overschot	18.826		

Dit zijn de gegevens uit de concept-jaarrekening. De uitgebreide jaarrekening is op te vragen bij de NMU. In 2007 is 76% van alle toekenningen in Stichting De Provinciale Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

Fondsen en bedrijven:

Grontmij, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Utrechts Landschap, Ministerie van VWS, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Waternet, Taskforce Biologisch, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden VSB-fonds, Nederland leeft met water

Nog geen convenant over verdroging

De NMU heeft in 2007 geen nieuw convenant kunnen ondertekenen om de verdroging van natuurgebieden aan te pakken. Dat komt door een meningsverschil met LTO over welke verdroogde gebieden onder het convenant vallen.

Het oude convenant is in 1999 ondertekend. Daarin is afgesproken nadelige effecten op het omliggende agrarische land te voorkomen. Daardoor zijn alleen in natuurgebieden zelf maatregelen genomen en is onvoldoende vooruitgang geboekt. Op advies van een landelijke 'taskforce' moet de verdrogingbestrijding zich in de toekomst concentreren een beperkt aantal gebieden. De aanpak moet zich uitstrekken tot buiten de grenzen van het natuurgebied zelf. De Provincies hebben hiervoor een 'TOP-lijst' van verdroogde gebieden vastgesteld.

Op basis hiervan heeft de provincie Utrecht samen met de NMU en andere betrokkenen, gewerkt aan een nieuw convenant. Daarin wordt de Utrechtse TOP-lijst verdeeld in twee typen gebieden: de TOP-gebieden, waar als uiterste middel landbouwgronden worden onteigend of tegen de zin van de boeren vernat en de "SUBTOP"-gebieden, waar boeren alleen op vrijwillige basis meewerken. LTO wil het convenant beperken tot de TOP-gebieden. De NMU en de natuurterreinbeheerders willen ook de aanpak van de andere gebieden vastleggen in het nieuwe convenant.

Meepraten over nieuwe wijk Rijnenburg

De polder Rijnenburg is door de provincie en de gemeente Utrecht aangewezen als laatste grote bouwlocatie bij de stad Utrecht. De NMU heeft samen met het Milieucentrum Utrecht en Staatsbosbeheer gewerkt aan een visie voor de ontwikkeling van deze polder.

Het is van groot belang om de ruimte in Rijnenburg goed te gebruiken. Daarom heeft de NMU een visie ontwikkeld voor een duurzaam, groen en gezond Rijnenburg. In deze visie laten we zien dat het mogelijk is om in de polder 7.000 woningen te bouwen en tegelijkertijd ruimte te houden voor honderden hectares groen en water. De visie wordt in het voorjaar van 2008 gepresenteerd. De NMU wil als gesprekspartner graag een actieve rol spelen bij de verdere ontwikkeling van het gebied, zodat de wijk zo duurzaam mogelijk wordt en er veel ruimte is voor natuur en recreatie.

Bereikbaarheid staat voorop

De hoeveelheid verkeer in de provincie Utrecht is enorm. De overheid wil oplossingen, maar denkt daarbij nauwelijks aan duurzaamheid en leefbaarheid.

Er is meer verkeer dan het systeem aankan. Veel partijen willen de capaciteit voor mobiliteit daarom flink verhogen. Het Rijk motiveert ook lagere overheden om maatregelen te nemen. Zo moest de provincie haar mobiliteitsplan aanpassen. Mede door de reactie van de NMU heeft de provincie een sterkere positie ingenomen ten aanzien van prijsbeleid. Op basis van een analyse over de toekomstige verkeersstromen in Nederland werd in 2007 een pakket met samenhangende maatregelen bedacht, ook wel project *Verder* genoemd. Tot heden is dat een zeer gesloten proces geweest met - ook voor de NMU - weinig informatieverstrekking of participatie. Wel is een beoordelingskader naar buiten gekomen om overheden te helpen bij het nemen van beslissingen. De NMU constateerde dat het kader vooral gaat over bereikbaarheid en economie en weinig over duurzaamheid en leefbaarheid.

Colofon

Natuur en Milieufederatie Utrecht
Emmalaan 41
3581 HP Utrecht
t: 030 - 254 44 57
f: 030 - 252 34 39
e: info@nmu.nl
i: www.nmu.nl

Uitgave: mei 2008
Eindredactie en interviews: Ivo Rodermans
Foto's: NMU
Ontwerp: Suggestie & illusie
Druk: USP bv, Utrecht
Papier: Reviva print
Oplage: 500

